

Sygn. akt VIII C 1581/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 20 kwietnia 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w VIII Wydziale Cywilnym

w składzie: przewodniczący: SSR Bartek Męcina

protokolant: st. sekr. sąd. Ewa Ławniczak

po rozpoznaniu w dniu 6 kwietnia 2018 roku w Łodzi

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty we W.

przeciwko A. R.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej A. R. na rzecz powoda (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty we W. kwotę 6.190,71 zł. (sześć tysięcy sto dziewięćdziesiąt złotych siedemdziesiąt jeden groszy) wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, przy czym nie wyższymi od dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w stosunku rocznym od dnia 12 kwietnia 2017 roku do dnia zapłaty,

2. nie obciąża pozwanej kosztami procesu.

Sygn. akt VIII C 1581/17

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym w dniu 12 kwietnia 2017 roku w elektronicznym postępowaniu upominawczym (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty we W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wniósł o zasądzenie od A. R. kwoty 6.190,71 zł z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP rocznie, ale nie więcej niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie, od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Nadto powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu powód wskazał, że pozwana w dniu 7 września 2007 r. zawarła z (...) Agricole umowę bankową o nr (...), na podstawie której otrzymała określoną kwotę pieniędzy. W związku z nieuregulowaniem należności, zobowiązanie wynikające z umowy stało się wymagalne. Następnie pierwotny wierzyciel w dniu 27 września 2013 r. zbył wierzytelność przysługującą wobec pozwanej na rzecz powoda. W dniu 31 października 2013 r. strony zawarły ugodę, w której pozwana zobowiązała się do zapłaty kwoty 7.621,18 zł. W sumie A. R. dokonała na rzecz powoda wpłat w wysokości 3.419,35 zł., z czego na poczet należności głównej zaliczono wpłaty w wysokości 2.458,05 zł, a na poczet odsetek umownych, naliczonych zgodnie z postanowieniami ugody, zaliczono wpłaty w wysokości 961,30 zł. Na dochodzoną pozewem kwotę składa się 5.163,63 zł tytułem należności głównej oraz 1.027,08 zł tytułem skapitalizowanych odsetek w tym 138,65 zł tytułem odsetek umownych naliczonych od kapitału głównego w okresie od 31 października 2013 r., czyli od dnia podpisania ugody do 22 lipca 2015 r. i 888,43 zł tytułem odsetek za opóźnienie naliczonych od pozostałego do spłaty kapitału głównego w okresie od 23 lipca 2015 r. do dnia 12 kwietnia 2017 r., czyli do dnia wniesienia pozwu.

(pozew k. 2- 5)

Postanowieniem z dnia 13 kwietnia 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin- Zachód w Lublinie przekazał sprawę do Sądu Rejonowego dla Łodzi- Widzewa w Łodzi z uwagi na brak podstaw do wydania nakazu zapłaty.

(postanowienie k. 6 v.)

W pozwie wniesionym na urzędowym formularzu strona powodowa powtórzyła uzasadnienie pozwu wniesionego w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

(pozew k. 9- 11)

Nakazem zapłaty z dnia 31 maja 2017 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi- Widzewa w Łodzi zasądził od A. R. na rzecz powoda dochodzoną pozew kwotę wraz z kosztami postępowania.

(nakaz zapłaty k. 28)

Pozwana zaskarżyła powyższy nakaz w całości podnosząc, że odsetki naliczone przez stronę powodową są rażąco wygórowane, a przez to sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. A. R. podniosła, że strona powodowa nieprawidłowo wskazała wysokość należności głównej na kwotę 5.163,63 zł, gdy tymczasem było to 4.292,25 zł. Po zawarciu ugody pozwana zapłaciła kwotę 3.419,35 zł. W związku z tym w ocenie A. R. jej zadłużenie z tytułu należności głównej wynosiło 1.834,20 zł, zatem reszta dochodzonej kwoty stanowi odsetki. Co do okoliczności zawarcia ugody pozwana podniosła, że nie miała możliwości zapoznania się z jej treścią.

(sprzeciw k. 34- 35)

W piśmie procesowym stanowiącym odpowiedź na sprzeciw od nakazu zapłaty, strona powodowa podtrzymała żądanie pozwu.

(pismo procesowe k. 47- 50)

W piśmie procesowym z dnia 12 marca 2018 r. powód przedstawił sposób zaliczenia wpłat dokonanych przez pozwaną.

(pismo procesowe k. 61- 62)

Na rozprawie w dniu 6 kwietnia 2018 r. pozwana wniosła o oddalenie powództwa powyżej kwoty 1.834,20 zł, a także nieobciążanie kosztami procesu z uwagi na trudną sytuację majątkową.

(protokół rozprawy k. 66- 67)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 7 września 2007 r. A. R. zawarła z (...) Bank S.A. we W. umowę pożyczki gotówkowej nr (...), na podstawie której pozwana otrzymała kwotę 14.378,11 zł.

(umowa pożyczki gotówkowej k. 51- 53)

W dniu 27 września 2013 r. (...) Bank (...) S.A. we W. zawarł z (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty we W. umowę sprzedaży wierzytelności, w tym wierzytelności przysługującej wobec pozwanej.

(umowa sprzedaży wierzytelności k. 16- 19, wyciąg z załącznika k. 20)

W dniu 31 października 2013 r. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty we W. zawarł z A. R. ugodę, na podstawie której pozwana zobowiązała się do spłaty wierzytelności wynikającej z umowy nr (...) zawartej w dniu 7 września 2007 r., której wysokość na dzień zawarcia ugody wynosiła 7.621,68 zł. A. R. zobowiązała się do spłaty powyższej kwoty w ratach na zasadach określonych w ugodzie. Ugoda została zawarta na czas

oznaczony od 31 października 2013 r. do 31 października 2016 r. Ponieważ powód wyraził zgodę na spłatę zobowiązania w ratach, strony zgodnie ustaliły, że wierzytelność wynikająca z umowy pożyczki gotówkowej zostanie powiększona o odsetki umowne liczone od całej wierzytelności, za cały okres trwania ugody, w kwocie 1.308,21 zł. Łącznie A. R. zobowiązała się do zapłaty kwoty 8.929,89 zł. Zgodnie z § 3 ugody oprocentowanie było stałe i wynosiło 9,90 % w stosunku rocznym, ale nie więcej niż czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP. W myśl § 4 ugody niespłacenie dwóch pełnych rat uprawniało powoda do pisemnego wypowiedzenia ugody z zachowaniem 7 dniowego terminu wypowiedzenia. Po jego upływie cała pozostała kwota stawała się natychmiast wymagalna.

(ugoda k. 22- 23)

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie powołanych wyżej dowodów w postaci dokumentów, których wiarygodność nie była kwestionowana przez żadną ze stron procesu.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w całości.

W przedmiotowej sprawie (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty we W. wniosła o zasądzenie od A. R. kwoty 6.190,71 zł tytułem zobowiązania wynikającego z zawartej w dniu 7 września 2007 r. z (...) Bank S.A. we W., którego następcą prawnym jest (...) Agricole umowy pożyczki gotówkowej nr (...). Pozwana nie kwestionowała faktu zawarcia powyższej umowy, jak również nie zaprzeczyła, że nie spełniła swojego zobowiązania w całości. A. R. podniosła, że jest zobowiązana, ale w niższej niż to wskazał powód wysokości. Rozpocząć należy od stwierdzenia, że strona powodowa wykazała swoją legitymację procesową do wystąpienia z przedmiotowym powództwem, załączając zawartą w dniu 27 września 2013 r. z (...) Bank (...) S.A. we W. umowę sprzedaży wierzytelności wraz z załącznikiem potwierdzającym, że cesją była objęta również wierzytelność wynikająca z umowy pożyczki gotówkowej nr (...). Ponadto powód przedstawił zawartą w dniu 31 października 2013 r. z A. R. ugodę, na podstawie której pozwana zobowiązała się do spłaty wierzytelności wynikającej z umowy nr (...) zawartej w dniu 7 września 2007 r. Zatem nie ulega wątpliwości, że strona powodowa wykazała zasadność swojego roszczenia co do zasady.

W ocenie Sądu, wbrew twierdzeniom pozwanej, powód udowodnił również zasadność dochodzonego roszczenia co do wysokości. A. R. twierdziła, że jej zadłużenie tytułem należności głównej wynosiło 4.292,25 zł, a nie jak wskazał powód 5.163,63 zł. Strony zgadzały się natomiast co do tego, że po zawarciu ugody pozwana zapłaciła kwotę 3.419,35 zł. W związku z tym w ocenie A. R. jej zadłużenie z tytułu należności głównej wynosiło 1.834,20 zł. Z takim twierdzeniem pozwanej nie sposób się zgodzić, gdyż należy powtórzyć, że na podstawie zawartej w dniu 31 października 2013 r. ugody pozwana zobowiązała się do spłaty wierzytelności w wysokości 7.621,68 zł, powiększonej o skapitalizowane odsetki umowne za cały okres trwania ugody w kwocie 1.308,21 zł, co łącznie dało kwotę 8.929,89 zł. Poza tym w piśmie procesowym z dnia 12 marca 2018 r. powód przedstawił sposób zarachowania wpłat dokonanych przez pozwaną, które były zaliczane nie tylko na należność główną, ale również na odsetki. Co prawda w sprzeciwie od nakazu zapłaty A. R. zarzuciła powodowi, że wprowadził ją w błąd przy zawarciu umowy ugody, jednak pozwana nie przedstawiła w tym zakresie żadnych wniosków dowodowych, jak również nie złożyła oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia złożonego pod wpływem błędu.

Zgodnie zaś z treścią przepisu art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. Stosownie bowiem do treści art. 232 k.p.c. to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a obowiązujące przepisy (art. 207 § 6 k.p.c.) nakazują stronom postępowania przytaczanie okoliczności faktycznych i dowodów, co do zasady wraz z pierwszym pismem, w którym zajmuje stanowisko w sprawie (pozwie, odpowiedzi na pozew, sprzeciwie). Wskazać bowiem należy, że § 2 art. 217 k.p.c. jasno wskazuje, że fakty i dowody winny być przytaczane „we właściwym czasie” pod rygorem ich pominięcia jako spóźnionych (por. Komentarz do art. 217 Kodeksu postępowania karnego: P. Telenga i inni, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. WKP, 2012; T. Żywnowski i inni, Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Tom I. Artykuły

1-366. Lex, 2013; B. Karolczyk, Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. Artykuł. St.Prawn. 2012/1/123-148). Ponadto w ocenie Sądu strona, która nie zachowała należytej staranności i nie zapoznała się z treścią zawieranej umowy, w tym przypadku ugody, nie może skutecznie powoływać się na wadliwe złożenie oświadczenia woli. Dlatego też zarzuty A. R. zarówno co do wadliwości zawartej z powodem ugody, jak i wysokości dochodzonego roszczenia Sąd uznał za niezasadne.

Skoro A. R. w dniu 31 października 2013 r. zawarła ugodę, w której zobowiązała się do zapłaty kwoty 8.929,89 zł, w tym 7.621,18 zł tytułem należności głównej oraz 1.308,21 zł tytułem skapitalizowanych odsetek, a po zawarciu ugody pozwana dokonała na rzecz powoda wpłat w wysokości 3.419,35 zł., z czego na poczet należności głównej zaliczono wpłaty w wysokości 2.458,05 zł, a na poczet odsetek umownych, naliczonych zgodnie z postanowieniami ugody, zaliczono wpłaty w wysokości 961,30 zł, to strona powodowa zasadnie dochodziła zapłaty kwoty 6.190,71 zł. Na dochodzoną pozewem kwotę składało się 5.163,63 zł tytułem należności głównej oraz 1.027,08 zł tytułem skapitalizowanych odsetek w tym 138,65 zł tytułem odsetek umownych naliczonych od kapitału głównego w okresie od 31 października 2013 r., czyli od dnia podpisania ugody do 22 lipca 2015 r. i 888,43 zł tytułem odsetek za opóźnienie naliczonych od pozostałego do spłaty kapitału głównego w okresie od 23 lipca 2015 r. do dnia 12 kwietnia 2017 r., czyli do dnia wniesienia pozwu.

Odnosząc się do roszczenia odsetkowego powoda, godzi się przypomnieć, że przepis art. 481 k.c. obciąża dłużnika obowiązkiem zapłaty odsetek bez względu na przyczyny uchybienia terminu płatności sumy głównej. Sam fakt opóźnienia przesądza, że wierzycielowi należą się odsetki. Dłużnik jest zobowiązany uiścić je, choćby nie dopuścił się zwłoki w rozumieniu art. 476 k.c., a zatem nawet w przypadku gdy opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności i choćby wierzyciel nie doznał szkody. Odpowiedzialność dłużnika za ustawowe odsetki w terminie płatności ma zatem charakter obiektywny. Do jej powstania jedynym warunkiem niezbędnym jest powstanie opóźnienia w terminie płatności. Zgodnie z treścią § 2 art. 481 k.c. jeżeli strony nie umówiły się co do wysokości odsetek z tytułu opóźnienia lub też wysokość ta nie wynika ze szczególnego przepisu, to wówczas wierzycielowi należą się odsetki ustawowe za opóźnienie. Jak już była o tym mowa powyżej zgodnie z § 3 ugody oprocentowanie było stałe i wynosiło 9,90 % w stosunku rocznym, ale nie więcej niż czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP. Dlatego też Sąd zasądził kwotę 6.190,71 zł. wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, ale nie więcej niż dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie, od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c., mając na uwadze trudną sytuację życiową i majątkową A. R.. Wymienione okoliczności, zdaniem Sądu, oceniane przez pryzmat zasad współżycia społecznego, uzasadniają odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Zgodnie z treścią przepisu art. 102 k.p.c., w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. W ocenie Sądu taki właśnie szczególny wypadek zachodzi w stosunku do pozwanej. Wskazany przepis pozostawia sądowi orzekającemu swobodę oceny, czy fakty związane z przebiegiem procesu, jak i dotyczące sytuacji życiowej strony, stanowią podstawę do nieobciążania jej kosztami procesu. Do kręgu wypadków szczególnie uzasadnionych należą zarówno okoliczności związane z samym przebiegiem procesu, jak i leżące na zewnątrz. Do pierwszych zaliczane są między innymi sytuacje wynikające z charakteru żądania poddanego rozstrzygnięciu, jego znaczenia dla strony, subiektywne przekonanie strony o zasadności roszczeń. Drugie natomiast wyznacza sytuacja majątkowa i życiowa strony. Wskazać przy tym należy, że całokształt okoliczności, które mogłyby uzasadniać zastosowanie tego wyjątku, powinien być oceniony z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego (por. wyrok SA w Łodzi z dnia 2013-11-27, sygn. akt I ACa 725/13; postanowienie SN z dnia 2013-10-24, sygn. akt IV CZ 61/13).

A. R. prowadzi gospodarstwo domowe razem z pełnoletnim synem. Jedynymi dochodami pozwanej jest renta w wysokości 450 zł i zasiłek rodzinny w kwocie 300 zł. Powyższe okoliczności uzasadniają odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu i przemawiają za odstąpieniem od obciążenia pozwanej obowiązkiem zwrotu całości kosztów procesu należnych stronie przeciwnej, która wygrała sprawę.